

NASTANAK I VAŽNI DOGAĐAJI (1994 – 2001)

URDUŽENJE RADIOLOGA JUGOSLAVIJE (URJ) je nacionalna asocijacija radiologa SR Jugoslavije.

URJ je udruženje nastalo kao pokušaj da se posle raspada SFRJ na prostorima novostvorene SR Jugoslavije stvori organizacija koje će dostojno reprezentovati našu lekarsku profesiju - Radiologiju.

U maju 1992. godine u hotelu "Lepenski vir" održavao se Drugi Godišnji Stručni Sastanak Radiologa Jugoslavije. Tokom sastanka Predsedništva Sekcije Asist. Dr Željko Marković je izneo predlog o nastanku i formiranju Udruženja Radiologa Jugoslavije. U pripremi predloga aktivno je učestvovao Prof. dr Branislav Goldner i Dr Dragoljub Stanisavljević-Đzimi. Predlog bio je zasnovan na sledećim polazištima:

Jugoslavija treba da ima nacionalno udruženje radiologa po uzoru na druge države.

Nastanak Udruženja radiologa Jugoslavije predstavlja normalnu evoluciju razvoja i zajedništva radiologa sa prostora SR Jugoslavije, oličenu kroz sekcijske i druge aktivnosti kao i sve veći broj specijalista radiologije .

Radiologe i radiologiju jedne države u svetu ne mogu predstavljati Sekcije republika koje čine tu državu, bez obzira na njihov broj, veličinu, tradiciju i mogućnosti.

Udruženje Radiologa Jugoslavije treba da bude potpuno nova asocijacija bez ikakvog pravno-formalnog odnosa sa radiologijom SFRJ.

Ustrojstvo, organizaciju i razvoj URJ treba zasnovati na osvedočenim postulatima organizovanja i funkcije sličnih udruženja u svetu uz uvažavanje svih specifičnosti koje postoje na našem prostoru.

URJ treba da bude jedinstveno udruženje dve republičke sekcije.

Udruženje radiologa Jugoslavije treba da bude zvanično registrivana asocijacija a rad uredi svim dokumentima od značaja (Statutom, poslovnicima o radu Skupštine URJ i odlukama o radu naučnog komiteta i Odbora) za kvalitetnu funkciju jednog lekarskog udruženja.

Osnivački kongres URJ održan je u Vrnjačkoj Banji, maja 1994. godine. Poslednjeg dana kongresa, održana je dugo pripremana osnivačka skupština URJ. Formirano je Predsedništvo i određeni pravci razvoja. Za prvog predsednika URJ izabran je Dr Dragoljub Stanisavljević, za potpredsednika Prim. Dr Mladen Radonjić, za generalnog sekretara Dr Dragan Kosića a za blagajnika Doc. dr Zoran Rakočević. Za članove predsedništva izabrani su Prof. dr Branislav Goldner - Predsednik Sekcije za radiološku dijagnostiku SLD-a, Dr Milanka Raičević - Predsednik Sekcije za radiologiju ljekara Crne Gore, Prim. dr Petar Smiljanić, Dr Vuleta Spasić, Prim dr Sava Stanojević, Dr Bedrija Lucović i Dr Jakup Ferizović.

Period od naredne dve godine proticao je u intezivnim konsultacijama dve republičke sekcije, poslovima pripreme za zvaničnu registraciju, dogovorima oko transformacije časopisa Radiološki Arhiv Srbije i definisanju rada i aktivnosti odbora i komiteta udruženja. Tokom ovog perioda pokazalo se da način na koji je zamišljena pravno-formalna postavka URJ dogovorena 1994. godine nije moguća, a da predloge organizacije i statuta treba

pripremiti po zakonodavnim preduslovima Ministarstva za pravdu SRJ koje je nadležno za poslove registracija. Za radiologe iz Crne Gore dugo vremena nije bila prihvatljiva, u osnovi paradoksalna činjenica, da savezno udruženje kakvo je URJ i slična ne mogu biti registrovane kao asocijacija dva republička udruženja. To je uzrokovalo zastoje u poslovima izrade statuta i registracije, usaglašavani su predlozi ali ni jednog trenutka motivi i ciljevi zbog kojih je stvoreno URJ nisu oskrnavljeni.

U ovom periodu bilo je neophodno iznijansirati razlike između rada i aktivnosti URJ i republičke Sekcije a da to bude sigurna determinana našeg daljeg ukupnog radiološkog razvoja. U tom smislu posebnu zaslugu imao je Predsjednik Sekcije za radiološku dijagnostiku SLD-a Prof. Dr. Branislav Goldner koji je našao potpuni radiološki interes u sinhronizaciji rada Sekcije i URJ.

U prvoj polovini 1995. godine u više navrata na sastancima Predsjedništva Sekcije Srbije raspravljano je o statusu časopisa RAS i njegovom prerastanju u zvanično glasilo URJ. Postojali su brojni argumenti koji su opravdavali evoluciju RAS-a sa sekcijskog (republičkog) na savezni i dalje međunarodni nivo. Konačno, skupštinskom odlukom Sekcije za radiološku dijagnostiku SLD-a u Leskovcu od 14.10.1995. godine prihvaćeno je da RAS preraste u zvanično glasilo URJ a da se naziv lista ne menja. Na drugoj izbornoj Skupštini URJ (II Kongres radiologa Jugoslavije, maj 1997) ovaj predlog je usvojen i ugrađen u Statut URJ. U međuvremenu, marta 1997. godine (sastanak Sekcije u Beogradu - Čukarička padina), prvi urednik lista RAS, Prof. B. Goldner podneo je ostavku na ovu funkciju koju je obavljao 5 godina, a za novog urednika na predlog Prof. dr. Lj. Lišanina predložen je Doc. dr. Željko Marković.

Drugi Kongres Radiologa Jugoslavije sa međunarodnim učešćem održan je maja 1997. godine takodje u Vrnjačkoj Banji. Analizirani su dotadašnji rezultati i pripremani dogovori o brojnim aktivnostima Udruženja u narednom periodu. Donešene su važne odluke: Shodno usvojenom Statutu URJ izabrani su: za Predsjednika Udruženja Dr. Dragoljub Stananislavljević, za podpredsjednika Prim. dr. Mladen Radonjić, za generalnog sekretara Prim. dr. Nenad Ilić, za Predsjednika naučnog komiteta Prof. dr. Branislav Goldner, a po funkciji članovi izvršnog komiteta su postali Doc. dr. Željko Marković kao Predsjednik kongresnog Odbora i glavni urednik RAS-a i Predsjednik mladih radiologa Jugoslavije Dr. Sana Kecojević. Prihvaćena je odluka republičke Sekcije Srbije o statusu časopisa RAS kao zvaničnog glasila URJ i potvrđen izbor novog urednika lista, donešene odluke o međunarodnim aktivnostima URJ (pristupanju u evropsku asocijaciju radiologa i iniciranju nastanka balkanskog udruženja radiologa). Jedan od zaključaka II Kongresa bio je i da se kasni u ostvarivanju ciljeva Udruženja.

U septembru iste, 1997. godine, održan je stručni sastanak URJ u Bečićima. Dan uoči sastanka održana je sednica Izvršnog Komiteta URJ na kojoj su predloženi članovi svih odbora i komiteta URJ i formiran izdavački savet časopisa RAS i usvojena uredjivačka koncepcija urednika. Jedna od važnih odluka sastanka bio je predlog Doc. dr. Dragoslava Nenezića da se naziv "Godišnji stručni sastanak radiologa Srbije" izmeni u "GODIŠNJI SASTANAK RADIOLOGA JUGOSLAVIJE". Sutradan, predloge Izvršnog Komiteta usvojila je skupština URJ i obe republičke Sekcije. Izmenjen naziv skupa podrazumevao je da osim lokalnog organizatora zaduženog za tehničke aspekte, Godišnji sastanak organizuje Kongresni Odbor URJ, primereno radu drugih nacionalnih radioloških asocijacija.

Druga polovina 1997. godine protekla je u intenzivnom radu pre svega Predsjednika URJ koji je zajedno sa pravnim Odborom uradio: Pravilnik o radu izvršnog komiteta, Poslovnik o radu Skupštine URJ i Odluke o radu Odbora i Komiteta Udruženja. Sve predloge rezmatrao je i usvajao ili ne usvajao izvršni komitet URJ na svojim redovnim sednicama. Ova pravna akta pokazala su se u kasnijem radu kao veoma važna determinanta organizovanom i kvalitetnom radu Udruženja. Pokazalo se da je pravno-formalna regulativa velika vrednost URJ i dalo joj smisao i značaj organizovane i kvalitetne

asocijacije. Takav rad je prepoznat i u svim kasnijim međunarodnim aktivnostima našeg Udruženja.

U novembru 1997. godine izašao je časopis RAS, prvi put kao zvanično glasilo URJ. Međutim, već 18. decembra 97. na sastanku Izdavačkog saveta lista RAS Doc. dr Željko Marković je podneo ostavku na mesto glavnog urednika, a na njegov predlog, Izdavački savet izabrao je novog urednika lista Doc. Dr Svetozara Pervulova. Od Predsednika Izdavačkog Saveta RAS-a dr Pervulov je pismeno tražio i dobio odluku o imenovanju za glavnog urednika RAS-a. U martu 1998. godine pre nego je izašao prvi broj koji je uredio, na sastanku Izvršnog Komiteta URJ Dr Pervulov je predložio svoje vidjenje uredjenja lista i preuzeo obavezu da do kraja godine list preregistruje kod nadležnog saveznog ministarstva. U vreme kada je ovu obavezu preuzeo URJ je bila zvanično registrovana asocijacija radiologa Jugoslavije. Sve što se kasnije događalo sa listom RAS dovelo je do toga da URJ ostane bez svog zvaničnog glasila jer je RAS ponovo izlazio kao list republičke Sekcije. Posle niza neprijatnosti koje je URJ imalo u pokušajima da sačuva pravo na list i u trenutku kada je samo sudski spor mogao da zaštiti interese Udruženja, donešena je odluka da se u interesu dostojanstva članstva odustane od ovakvog epiloga i pristupi planovima za izlaženje novog časopisa URJ.

Predlog da URJ bude generator i glavna karika u nastanku Balkanske Asocijacije za radiologiju je apsolviran na sastanku održanom u Zobnatici u jesen 1996. godine. Kao potvrda ove kvalitetne inicijative početkom septembra iste godine Udruženje radiologa Jugoslavije dobilo je poziv da formira delegaciju za konsultativni sastanak koji se održan u Solunu 25.09.99. Našu delegaciju predvodio je Predsednik i Generalni sekretar. Zahvaljujući dobroj pripremi za sastanak u Solunu naše Udruženje je sačuvalo prvorazrednost inicijative. Nažalost, okolnosti kroz koje je prolazila celokupna zajednica u narednom periodu, a pre svega agresija NATO na Jugoslaviju, usporile su proces nastanka Balkanske Asocijacije Radiologa. O ovom pitanju reafirmisani su razgovori tokom ECR 2001 i URJ će nastaviti da radi na stručnoj integraciji nacionalnih udruženja Balkana i Jugoslovske Evrope.

Važan događaj u definitivnom ustrojstvu URJ odigrao se na stručnom sastanku URJ u Beranama, oktobra 1998. godine. Tada su razmatrani predlozi za izmenu i dopunu postojećeg Statuta URJ. Predlozima dopune Statuta na kojima su radile dve republičke sekcije napravljen je definitivni kompromis sa zahtevima sve veće sekcije crnogorskih radiologa i potvrđen zajednički interes oličen kroz rad, inicijative i značaj URJ.

Mesec dana kasnije, 28.11.1998. godine Skupština URJ održana u Jagodini prihvatila je predlog teksta izmenjenog Statuta i druge predloge sa sastanka u Beranama. Sa tim danom URJ je imao potpun pravno-formalni identitet i ispunio preduslove da kompletnu dokumentaciju prosledi Evropskoj Asocijaciji Radiologa (EAR). Sve što je EAR tražio kao preduslo za razmatranje kolektivnog punopravnog članstva - URJ je ispoštovao. Kao rezultat svih napora koje smo činili usledio je poziv Prof. dr Roberta Passariella, Predsednika EAR i Prof. dr E. Volka, Generalnog sekretara EAR da delegacija URJ dodje u Beč gde će se 11. Marta 99. izvršiti svečani prijem URJ u Evropsku Asocijaciju. Na svim sledećim Kongresima EAR naše Udruženje predstavljala je delegacija sa pravom glasa na Gneralnoj Skupštini. Osim ustrojstva i obaveznih aktivnosti koje su jedan od preduslova opstanka u EAR naše Udruženje uredno plaća godišnju članarinu od oko 3.500 DEM.

U martu 1999. godine URJ je organizovalo veliki međunarodni skup o primeni metalnih stentova u urologiji. Organizacija ovog skupa koja je okupila i 17 internacionalnih učesnika iz 9 zemalja bila je uspešna i ako se odigrala samo nekoliko dana pred agresiju NATO.

Za oko 7 dana, sredinom 1999. godine, u URJ se učlanilo preko 200 radiologa. U narednom periodu taj broj je uvećan za još oko 60 a tokom 2000. godine članstvo se povećalo za 72 radiologa. U ovom trenutku URJ broji oko 570 članova. URJ nema

imperativ masovnosti. To je zato jer insistira na tome da potencijalni članovi tačno znaju zašto se u ovo udruženje učlanjuju. Članovi URJ su mađarski, albanski i radiolozi drugih naroda koji žive u Jugoslaviji. URJ je otvoreno za sve radiologe bez obzira kojoj naciji ili zemlji pripadaju.

Krajem 1999. godine URJ je počeo sa objavljivanjem informativnog glasila BILTEN URJ koji izlazi dva puta godišnje.

Treći Kongres URJ održan je u Vrnjačkoj Banji od 29.05 do 2.06. 2000. godine. Za skup je prijavljeno 254 rada a referisno je ili prikazano posterom 184. Tokom održavanja Kongresa održana je izborna Skupština URJ na kojoj je usvojen izeštaj o dosadašnjem radu i izabrano novo rukovodstvo udruženja: Predsednik Prof. dr Željko Marković, Podpredsednik Prim. dr Milanka Raičević, Generalni Sekretar Doc. dr Dragoslav Nenezić. Donešena je odluka o uspostavljanju zvaničnog glasila URJ novog časopisa koji je planiran prvim brojem za sredinu 2001. godine

U novom sazivu URJ je nastavio sa radom 29.09.2000. godine sastankom Izvršnog Komiteta koji je sa istim dnevnim redom nastavljen 30.10.2000. godine u Arandjelovcu. Na oba sastanka diskutovan je PLAN DALJEG RADA I AKTIVNOSTI UDRUŽENJA.

Skupština URJ zkazana je za 23. februar 2001. godine održana je u Beogradu a najvažnije odluke odnose se na: Imenovanje Prof. dr Zorke Lučić za Predsednika Naučnog Komiteta URJ, Utvrđivanje naziva časopisa, zvaničnog glasila URJ koji će se zvati "Radiologija" i odluka koja se odnosi na održavanje Kongresa URJ - svake dve godine, počev od 2000. godine, odnosno zadnjeg Kongresa u Vrnjačkoj Banji.

Na Evropskom Kongresu Radiologa delegacija URJ koju je predvodio Predsednik Prof. dr Željko Marković imala je više sadržajnih aktivnosti. U Kongresnom Centru uspostavljena je kancelarija URJ tokom trajanja ECR 2001, održani su sastanci sa svim odborima i komitetima EAR, određeni pravci zajedničkih stručnih sadržaja. Posebne sastanke tipa radnih ručkova URJ je imalo sa novim Predsednikom EAR Profesorom Gunterom i Generalnim sekretarom EAR Profesorom Vockom. Konačno, URJ je učestvovalo sa tročlanom delegacijom u radu Generalne Skupštine EAR kao jedna od 18 delegacija Evrope sa pravom glasa! Skupština EAR od 5.03.2001. godine donela je promenu Statuta EAR i mnoge važne odluke. Najveća tekovina naših aktivnosti tokom ECR 2001 je izbor Asist. dr MILOŠA LUČIĆA za Predsednika Foruma Mladih Radiologa Evrope, sa mandatom od tri godine.